

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра політичних інститутів та процесів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА УКРАЇНИ

Освітня програма “Політологія”
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність **052 Політологія**
Галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**

Затверджено на засіданні кафедри
політичних інститутів та процесів,
протокол № 6 від 28 грудня 2021 року

м. Івано-Франківськ – 2022р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Політична система України
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач (-і)	Кобець Юлія Василівна
Контактний телефон викладача	+38097842018
E-mail викладача	yuliiia.kobets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	упродовж вивчення курсу згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна “Політична система України” є вибірковою компонентою освітньої програми «Політологія» підготовки фахівців за освітнім рівнем «бакалавр». Курс складається з двох змістовних модулів. Перший модуль присвячений вивченню місця теорії політичної системи в політичній науці, предмету, структурі та основним поняттям теорії політичних систем, аналізу сучасних теорій політичних систем. Другий – організації, інститутам та функціям політичної системи України, особливостям її реформування та модернізації.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета - ознайомити студентів із предметом і методами досліджень ПС, з'ясувати сутність, основні підходи щодо визначення, структуру, функції та типологію політичних систем, їх легітимацію та зв'язок з навколишнім середовищем. Метою викладання дисципліни також опанування студентами системного підходу щодо аналізу політичної системи сучасної України.</p> <p>Завдання - ознайомити студентів із понятійно-категоріальним апаратом навчальної дисципліни, предметом і методами вивчення курсу, розглянути ідею системності в історії суспільно-політичної думки; з'ясувати сутність соціальної системи, та її різновиду – політичної, проаналізувати основні моделі, структуру, функції та типологію політичних систем. Озброїти студентів основами системного аналізу політичної сфери життя суспільства</p>	
4. Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.</p> <p>Загальні компетентності. ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СКОЗ. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.</p>	
5. Результати навчання	

PH01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.			
PH08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.			
PH09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.			
PH10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.			
6. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		16	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		56	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Сьомий	Політологія	четвертий	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
<i>Тема</i>		Кількість годин	
		Лекції	Семінарські заняття
			Самостійна робота
Тема 1. Системність в процесі пізнання. Системність та суспільство		2	2
Тема 2. Політична система суспільства як предмет політології		2	2
Тема.3. Еволюція політичної системи України		2	2
Тема 4. Формування політична система незалежної України: досвід, уроки, перспективи		2	4
Тема 5. Громадянське суспільство і створення динамічної політичної системи в Україні		2	2
Тема 6. Держава – основний інститут політичної системи в Україні		2	2
Тема 7. Інститути політична система України та їх особливості		2	2
Тема 8. Модернізація та трансформація політичної системи України		2	2
<i>Перелік питань для обговорення на лекції та семінарських заняттях, список літератури для підготовки до кожного заняття та завдання для самостійної роботи, перелік індивідуальних науково-дослідних завдань та вимоги до їх виконання визначені робочою навчальною програмою навчальної дисципліни та розміщені в системі дистанційного навчання.</i>			
7. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів передбачає: 1) відповіді на семінарських заняттях – 30 балів; 2) написання контрольної письмової роботи – 10 балів; 3) виконання індивідуального завдання – створення та представлення графічної презентації з визначеної проблеми політологічного характеру – 10 балів (з них 5 балів – за проєкт, 5 балів – за представлення).		

	4) написання екзаменаційної роботи – 50 балів. Загальна кількість – 100 балів.
Вимоги до письмової роботи	Виконання письмової роботи передбачає: 1) повторення здобувачами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль; 2) написання письмової роботи передбачає виконання здобувачами в аудиторії індивідуального завдання, що вимагає: – виявлення розуміння сутності понять і термінів – 3 бали; – вміння структурувати основні принципи та методи дослідження – 4 бали; – знання теоретичних засад, завдань, методів – 3 бали; Загальна кількість – 10 балів.
Семінарські заняття	На семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах, активність при обговоренні питань, відповіді на питання експрес-контролю тощо. Критеріями оцінки при усних відповідях можуть бути: повнота розкриття питання; логіка викладення; впевненість та переконливість, культура мови; використання основної та додаткової літератури (монографій, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичність міркування, вміння робити порівняння, висновки. Робота на семінарських заняттях оцінюється в діапазоні від 2 до 5 балів. При переведенні в бали в сумі можна набрати 30 балів. Усна відповідь може бути доповнена наочними посібниками, зокрема, візуалізованою презентацією (обсягом 10-15 слайдів), зміст та використання якої оцінюється окремо.
Підсумковий контроль	Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни. Належне виконання: 1) змісту питань планів семінарських занять. Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 20 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента (-ки). 2) індивідуальної роботи. Студент (-ка) допускається до підсумкового контролю (екзамен) в січні за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 26 і більше балів.
8. Політика курсу	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Політика щодо дедлайнів та перескладання.</i> Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). • <i>Політика щодо академічної доброчесності.</i> Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних 4 пристроїв). 	

• *Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та доповіді мають бути авторськими оригінальними.

Можливе зарахування результатів неформальної освіти у відповідності з Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

9. Рекомендована література

1. Дармограй Н. Політична система та проблеми її реформування в Україні. Актуальні проблеми внутрішньої політики. 2004. №4. С. 147-158.
2. Корженко В. В. Політична система України: минуле, сучасне, майбутнє (порівняльний огляд). Актуальні проблеми державного управління / Українська академія державного управління при Президентові України. Харк. філ. 2002. № 2. Ч.1. С. 124-132.
3. Неліпа Д. В. Системний аналіз в політології. Підручник. К.: Центр учбової літератури., 2013. 304 с
4. Політична система сучасного суспільства : навчальний посібник / [В. В. Мадіссон, Т. І. Кадлубович, Д. С. Черняк, Н. В. Пархоменко] К. : КНУТД, 2015. 229 с.
5. Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку / За ред. Ф. М. Рудича: Навч. посібник. К.: Парламентське вид-во, 2002.
6. Політична система сучасного суспільства: навч. посіб. / В. Мадіссон та ін. – Київ: КНУТД, 2015. – 183 с.
7. Політична система: сучасні проблеми розвитку громадянського суспільства і держави: у 2-х томах / за ред. О. В. Скрипнюка. – Національна академія правових наук України. – Київ: Логос, 2010.
8. Політологічний енциклопедичний словник: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів. – К.: Генеза, 2004. – 736 с.
9. Романюк А., Литвин В. Порівняльний аналіз політичних інститутів країн Вишеградської групи та інших країн Центрально-Східної Європи: монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 548 с.
10. Рябцев Г. Політична система суспільства: навч. посіб. – Київ: Психея, 2015. – 71 с.
11. Стойко О. Трансформація політичних інститутів у сучасних перехідних суспільствах: монографія. – Київ: Інститут держави і права ім. В. Корецького, 2016. – 415 с.
12. Теорія політики: підручник / Денисенко В. М., Бліхар В. С., Требін М. П. та ін. – Львів.: Ліга-прес, 2015. – 668 с.
13. Фесенко, В. (2018). Особливості та тенденції розвитку політичної культури в українському суспільстві. Українська правда: Офіційний веб-сайт. URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/fesenko/5ab61e2b1e0ad/>.

Викладач

Ю.В.Кобець